

Eylül 2024

İktisadi Araştırmalar Bölümü

Alper Gürler
Bölüm Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

H. Erhan Gül
Birim Müdürü
erhan.gul@isbank.com.tr

Dr. Mustafa Kemal Gündoğdu
Müdür Yardımcısı
kemal.gundogdu@isbank.com.tr

Utkan İnam
Uzman Yardımcısı
utkan.inam@isbank.com.tr

Oktay Erkan Temizkan
Uzman Yardımcısı
erkan.temizkan@isbank.com.tr

Küresel Ekonomi

ABD’de perakende satışların Temmuz’da beklentilerin üzerinde artış kaydetmesi resesyon endişelerini sınırlandırsa da aynı dönemde sanayi üretimi beklentilerin üzerinde daraldı.

Son Fed toplantısına ilişkin tutanaklarda yer alan ifadeler ve Fed Başkanı Powell’ın Jackson Hole Sempozyumu’nda yaptığı açıklamalar, Fed’in Eylül’de faiz indirimine gitmesini piyasalarda ana senaryo haline getirdi.

ABD’de Nisan 2023-Mart 2024 dönemine ilişkin tarım dışı istihdam verilerinin aşağı yönlü revize edilmesi ve Temmuz ayına ilişkin enflasyon verilerinin genel olarak beklentilere paralel gerçekleşmesi de faiz indirimi yönündeki piyasa beklentilerini destekledi.

Euro Alanı’nda öncü verilere göre yıllık TÜFE enflasyonu Ağustos’ta %2,2 düzeyine gerileyerek üç yıldan uzun bir sürenin en düşük seviyesinde gerçekleşti. PMI verileri, bölgede imalat ve hizmet sektörlerindeki ayrışmanın Ağustos’ta devam ettiğini gösterdi.

Japonya ekonomisi ikinci çeyrekte tahminlerin üzerinde büyüdü. Japonya Merkez Bankası (BoJ) Başkanı Ueda’nın ay içinde basına yansıyan demeçleri, BoJ’un faiz artırımlarına devam edebileceğinin sinyalini verdi.

Ağustos’ta emtia piyasaları dalgalı bir seyir izledi. Brent ham petrolün varil fiyatı, Temmuz sonuna göre %2,4 düşüşle ayı 78,8 USD düzeyinde tamamladı.

Türkiye Ekonomisi

Türkiye ekonomisi 2024’ün ikinci çeyreğinde zincirlenmiş hacim endeksine göre yıllık bazda %2,5 ile piyasa beklentilerinin altında büyüdü. Bu dönemde, özel tüketim harcamalarının büyümeye katkısı azalmaya devam ederken, yatırım harcamalarının katkısı sınırlı oldu.

Mevsim etkisinden arındırılmış işsizlik oranı Haziran’da aylık bazda 0,7 puan ile hızlı artarak %9,2 seviyesine yükselirken, atıl işgücü oranı da %29,2 düzeyine çıktı.

İSO Türkiye İmalat PMI Ağustos ayında 47,8 değerini alarak Temmuz ayına kıyasla yükselse de sektörde zorlu faaliyet koşullarının devam ettiğine işaret etti.

Haziran’da cari işlemler dengesi 407 milyon USD fazla verirken, 12 aylık kümülatif cari açık Mayıs’a kıyasla sınırlı bir artış kaydederek 24,8 milyar USD oldu.

Merkezi yönetim bütçe açığı Temmuz’da 96,8 milyar TL, Ocak-Temmuz döneminde 844 milyar TL düzeyinde kaydedildi.

Ağustos ayında TÜFE aylık bazda %2,47 ile piyasa beklentilerine paralel artarken, yıllık TÜFE enflasyonu yüksek bazın da etkisiyle %51,97 seviyesine geriledi. Aynı dönemde, yurt içi ÜFE aylık bazda %1,68, yıllık bazda %37,57 artış kaydetti.

TCMB, 20 Ağustos’taki toplantısında politika faiz oranını beklentiler doğrultusunda değiştirmeyerek %50 seviyesinde tuttu.

BIST-100 endeksi Ağustos ayında %7,6 oranında düşerken, USD/TL aylık bazda %2,8 artış ile önceki aylara kıyasla ivme kazandı.

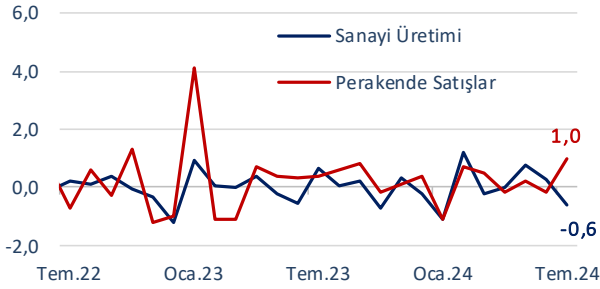
Eylül ayının ilk haftasında açıklanması planlanan Orta Vadeli Program (OVP) ile Fitch’in Türkiye’nin kredi notuna ilişkin değerlendirmesi yakından izlenecek.

Küresel Ekonomi	2
Türkiye Ekonomisi	4
Finansal Piyasalar ve TCMB	10
Bankacılık Sektörü	11
Genel Değerlendirme	12
Grafikler	13
Özet Tablolar	15

Küresel Ekonomi

ABD'de reel sektöre ilişkin veri akışı resesyon endişelerini hafifletti.

Ağustos ayı başında ABD ekonomisine yönelik resesyon endişelerinin ağırlık kazanması yatırımcıların ekonomik aktiviteye ilişkin öncü göstergelere odaklanmasına neden oldu. Ancak, söz konusu dönemde yakından takip edilen arz ve talep göstergeleri, ekonomik faaliyete ilişkin net bir görünüm sağlayamadı. Temmuz ayında perakende satışlar önceki aya göre %1,0 ile beklentilerin oldukça üzerinde artış kaydetti. Perakende ticarete son 18 ayın en hızlı genişlemesine işaret eden veri, resesyon endişelerinin yatışmasını sağladı. Buna karşın, aynı dönemde %0,6 ile beklentilerden hızlı daralan sanayi üretimi, talep yanlı iyimserliği sınırlandırdı. Ağustos PMI verileri ise sektörler arasındaki ayrışmanın derinleştiğine işaret etti. 47,9 ile beklentilerin altında kalan imalat sanayi PMI yıl içindeki en düşük seviyesine gerileyerek sektörde daralmanın ivmelendiğinin sinyalini verdi. Hizmetler PMI ise 55,2 ile beklentileri aşarak sektörde faaliyet ortamının tahmin edilen üzerinde bir ivmeyle iyileştiğini gösterdi.

ABD, Arz ve Talep Göstergeleri
(%, aylık)

Ağustos'ta tarım dışı istihdam verilerinin yıllık revizyonu gündemde öne çıktı. Nisan 2023-Mart 2024 dönemini kapsayan tarım dışı istihdam verisi aşağı yönlü revize edilerek bu süreçte istihdamda kaydedilen artışın önceki tahmine göre 818 bin kişi daha az olduğunu gösterdi. İşgücü piyasasının öngörülenden daha zayıf olabileceğine işaret eden veri revizyonu ABD piyasalarında faiz indirim beklentilerini de güçlendirdi.

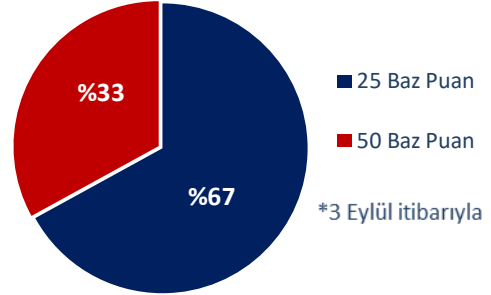
Temmuz ayına ilişkin enflasyon verileri büyük ölçüde beklentiler ile uyumlu bir görünüm sundu. Bu dönemde TÜFE aylık bazda %0,2 ile iki ayın ardından tekrar yükseliş gösterse de beklentilere paralel gerçekleşti. Bununla beraber, %2,9 ile beklentilerin altında kalan yıllık TÜFE enflasyonunun Mart 2021'den bu yana en düşük düzeyine gerilemesi, piyasalar tarafından enflasyonist baskıların belirgin şekilde zayıfladığı yönünde algılandı. Temmuz'da çekirdek TÜFE enflasyonu aylık bazda manşet enflasyona paralel gerçekleşirken, barınma ve ulaştırma fiyatlarında süregelen katılığın etkisiyle yıllık bazda %3,2 ile manşet enflasyonun üzerindeki seyrini korudu. Öte yandan, Fed'in kararları açısından önem arz eden çekirdek kişisel tüketim

harcamaları (PCE) fiyat endeksi Temmuz'da önceki yılın aynı dönemine göre %2,6 artarak beklentilerin altında gerçekleşti. Bu dönemde kişisel tüketim harcamaları ise aylık bazda %0,5 artışla belirgin şekilde hızlandı. Tüketim harcamalarında kaydedilen güçlü seyre rağmen olumlu bir tablo çizen TÜFE ve PCE verileri canlı iç talebe rağmen enflasyonist baskıların zayıfladığına işaret etti.

Fed'in son toplantısının tutanakları ve Powell'in açıklamaları gündemde öne çıktı.

Fed'in 31 Temmuz'da tamamlanan son toplantısının tutanakları ve Jackson Hole Sempozyumu'nda Fed Başkanı Jerome Powell'in yaptığı değerlendirmeler Ağustos'ta piyasaların odağında yer aldı. Enflasyon görünümüne ilişkin ılımlı ifadelerin kullanıldığı Fed tutanaklarında enflasyonun yüksek seyretmesine rağmen kademeli olarak %2 oranındaki hedef seviyeye gerilediği vurgulandı. Bununla beraber fiyat artışlarını baskılayan faktörlerin ilerleyen dönemde de dezenflasyonu desteklemeye devam edeceği öngörüldü. Bu çerçevede, çoğu FOMC üyesinin verilerin beklentiler ile uyumlu olması durumunda Eylül'de faiz indirimine gitmeye sıcak baktığı görüldü. Tutanaklarda reel sektör ve istihdama yönelik başlıklarda işsizlik oranının düşük seviyesini korumasına rağmen Haziran'da yükseldiği ve ekonomik büyümenin yılın ilk yarısında 2023'e göre yavaşladığı da belirtildi.

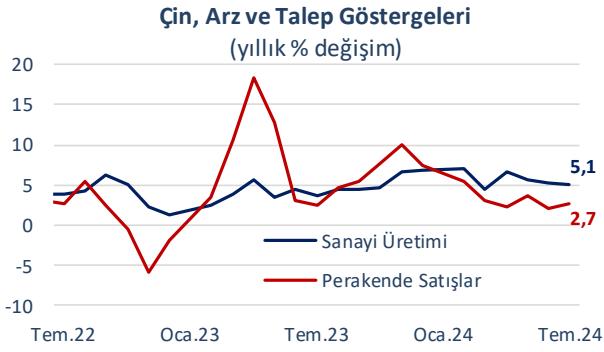
Fed Başkanı Jerome Powell'in Jackson Hole Sempozyumu'ndaki açıklamaları da tutanakların yarattığı faiz indirim beklentilerini destekledi. Para politikasını gözden geçirme zamanının geldiğini ifade eden Powell, istihdam tarafında soğumanın belirginleştiğini ve enflasyonun önemli ölçüde düştüğünü belirterek gelecek verilerin faiz indirimlerinin hızını belirleyeceğini vurguladı. Bu çerçevede, piyasalarda Fed'in Eylül'de faiz indirim kararı almasına kesin gözle bakılırken, indirimin hızı açısından beklentilerin farklılaştığı gözleniyor.

Fed'in Eylül Toplantısında Faiz İndirim Beklentisi*

Küresel Ekonomi

Çin'de veri akışı toparlanma yönünde net bir tablo çizmedi.

Reel sektördeki durgunluğun yakından izlendiği Çin'de Temmuz ayı TÜFE enflasyonu beklentilerin üzerinde gerçekleşti. Bu dönemde TÜFE aylık ve yıllık bazda %0,5 yükselirken olumsuz hava koşulları nedeniyle gıda ürünlerinde kaydedilen fiyat artışları enflasyonu hızlandıran asıl etken oldu. Bu dönemde üretici fiyatlarındaki deflasyon ise yıllık bazda %0,8 ile devam etti. Temmuz'da perakende satışlardaki yıllık genişleme %2,7 ile beklentilerin bir miktar üzerinde gerçekleşirken, sanayi üretiminde yıllık artış %5,1 ile son 4 ayın en düşük seviyesine geriledi. Böylece, açıklanan veriler ülkede iç talebin halen toparlanmadığına işaret etti. Çin Merkez Bankası ise Ağustos toplantısında politika faizlerinde değişiklik yapmayarak 1 ve 5 yıllık ana kredi faiz oranlarını sırasıyla %3,35 ve %3,85 seviyelerinde bıraktı.

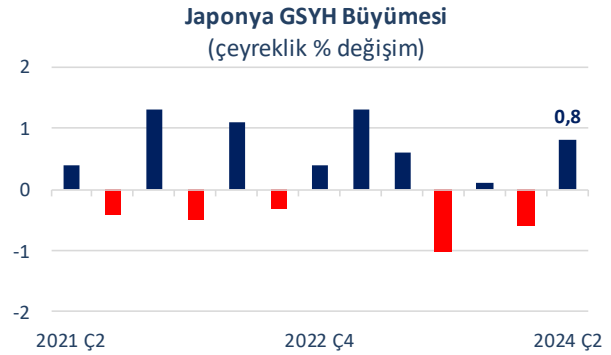
Euro Alanı'nda TÜFE enflasyonu 3 yıldan uzun bir sürenin en düşük seviyesine geriledi.

Öncü verilere göre, Euro Alanı'nda yıllık TÜFE enflasyonu Ağustos'ta hızlı gerileyerek %2,2 ile Temmuz 2021'den bu yana en düşük seviyesinde gerçekleşti. Ağustos'ta yıllık çekirdek TÜFE enflasyonu da %2,8 ile son 4 ayın en düşük düzeyine geriledi. Bununla birlikte, bölgede işsizlik oranının Temmuz'da beklenmedik şekilde %6,4 düzeyine gerilemesi piyasalarda ECB'nin faiz indirim patikasına ilişkin belirsizlikleri artırdı. Ağustos ayı PMI verilerine göre bölgede imalat ve hizmet sektörleri ayrışmaya devam etti. Bu dönemde eşik değerinin altında kalmayı sürdüren imalat sanayi PMI 45,8 ile aylık bazda değişim kaydetmezken, hizmetler PMI 53,3 ile sektörde 7. aya taşınan faaliyet koşullarındaki iyileşme eğiliminin ivme kazandığına işaret etti.

Japonya'da reel sektöre ilişkin veriler güçlü bir görünüm sundu.

Japonya Merkez Bankası'nın (BoJ) enflasyonist riskler ve Japon yeninin değer kaybı karşısında geçtiğimiz ay faiz artırımına gitmesinin ardından küresel piyasalarda oynaklığın artması, Ağustos'ta dikkatleri Japonya üzerine

çevirdi. İkinci çeyrekte ülke ekonomisi çeyreklik bazda %0,8, yıllıklandırılmış olarak da %3,1 ile tahminlerin oldukça üzerinde büyüdü. Ağustos'ta imalat sanayi PMI'nın iki ay sonra iyileşme kaydederek 49,8 ile eşik değere yakınsaması ve hizmet sektörü PMI'nın 54,0 ile son 4 ayın en olumlu görünümünü sunması, ülke ekonomisindeki güçlü seyrin 3. çeyrekte de devam edebileceğinin sinyalini verdi. Temmuz'da TÜFE enflasyonu yıllık bazda %2,8 seviyesini korurken, aynı dönemde çekirdek TÜFE %1,9 ile Eylül 2022'den bu yana en düşük düzeyine geriledi. Ekonomik aktivitenin güçlü seyrettiğine işaret eden veri akışı ve gerileyen çekirdek enflasyon BoJ'un hamlelerine ilişkin beklentilerin şekillenmesini zorlaştırsa da BoJ Başkanı Ueda ve diğer yetkililer ay içinde yaptıkları açıklamalarda gerekli görüldüğü takdirde faiz artırımına gidileceğini ifade ederek şahin duruşlarını korudular.

Emtia fiyatları Ağustos'ta dalgalı bir seyr izledi.

Ağustos ayında endüstriyel metal fiyatları dalgalı bir seyr izledi. Ayın ilk haftasında ABD'de artan resesyon endişesi metal fiyatlarını aşağı çekerken, ilerleyen süreçte Fed'in faiz indirim sürecine ilişkin beklentilerin güçlenmesi paralelinde fiyatlamaların normalleştiği görüldü. Londra Metal Borsası'nda bakırın ton fiyatı ay içinde 8.641 USD ile son 5 ayın en düşük düzeyine gerilese de Ağustos'un genelinde %0,2 artış kaydetti. Bu dönemde demir ve gümüş fiyatlarında da Temmuz sonuna göre sınırlı artışlar kaydedildi. Hammadde teminindeki sıkıntıların da etkisiyle Londra Metal Borsası'nda alüminyumun fiyatı aylık bazda %8,8 artarak diğer metallerden ayrıştı. ABD'ye ilişkin resesyon endişelerinin artması ve Çin'de durgunluğun devam etmesiyle Ağustos'un büyük bölümünde 80 USD seviyesinin altında hareket eden Brent ham petrolün varil fiyatı, ayı bir önceki aya göre %2,4 düşüşle 78,8 USD düzeyinde tamamladı. Gazze'ye ilişkin ateşkes görüşmelerinin sonuçsuz kalması ve Doğu Libya yönetiminin petrol üretimi ve ihracatını durdurma kararı alması ay içinde fiyatları desteklese de, OPEC'in Ekim'de petrol üretimini artırılabilirliği yönündeki haberler Brent ham petrol fiyatının Temmuz sonuna göre gerilemesinde etkili oldu.

Türkiye Ekonomisi - Büyüme

Türkiye ekonomisi ikinci çeyrekte yıllık bazda %2,5 büyüdü.

Türkiye ekonomisi zincirlenmiş hacim endeksine göre 2024 yılının ikinci çeyreğinde yıllık bazda %2,5 ile piyasa beklentilerinin altında bir büyüme kaydederek pandeminin etkilerinin en fazla hissedildiği 2020'nin ikinci çeyreğinden bu yana en zayıf performansını sergiledi. Reuters anketine göre GSYH'nin bu dönemde %3,2 oranında büyüdüğü tahmin ediliyordu. TÜİK, 2023 yılına ilişkin büyüme verisini %4,5'ten %5,1'e, 2024 yılının ilk çeyreğine ilişkin yıllık büyüme verisini de %5,7'den %5,3'e revize etti. Böylece, yılın ilk yarısında Türkiye ekonomisi yıllık bazda %3,8 büyümüş oldu.

Yılın ikinci çeyreğinde bayram tatili ve köprü gün sayısının bir önceki yılın aynı dönemine göre daha fazla olmasının da etkisiyle takvim etkilerinden arındırılmış yıllık büyüme %2,8 seviyesinde gerçekleşti. Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış verilere göre de Türkiye ekonomisinin yılın ikinci çeyreğindeki performansı %0,1 oldu. Öte yandan, geçtiğimiz yıla ilişkin yukarı yönlü revizyonun etkisiyle yılın ilk çeyreğindeki %2,4'lük büyüme de %1,4'e geriledi.

2024'ün ikinci çeyreği itibarıyla Türkiye ekonomisinin yıllıklandırılmış bazda büyüklüğü cari fiyatlarla 35,1 trilyon TL, USD bazında yaklaşık 1,2 trilyon USD düzeyinde kaydedildi.

Harcamalar Yöntemiyle Büyümeye Katkıları	(% puan)				
	2022	2023	2024		
	Yıllık	Yıllık	Ç1	Ç2	6 Aylık
Tüketim	12,2	9,8	5,8	1,3	3,5
Özel	11,7	9,5	5,1	1,2	3,1
Kamu	0,6	0,3	0,7	0,1	0,4
Yatırım	0,3	2,0	2,3	0,1	1,2
Stok Değişimi	-7,7	-3,6	-4,4	-0,2	-2,2
Net İhracat	0,7	-3,1	1,6	1,3	1,4
İhracat	2,4	0,7	1,0	0,0	0,5
İthalat	-1,7	-2,4	0,6	1,2	0,9
GSYH (yıllık, %)	5,5	5,1	5,3	2,5	3,8

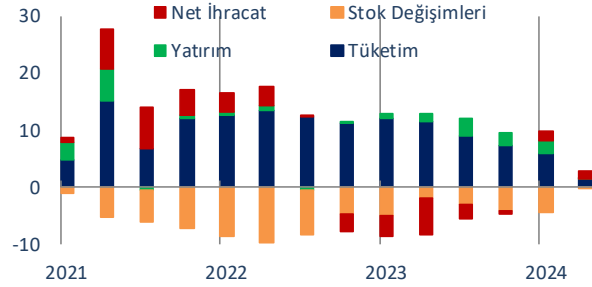
Not: Tablodaki rakamlar yuvarlamadan ötürü toplamı vermeyebilir.

Tüketim harcamalarının katkısı pandemiden bu yana en düşük seviyede...

Zincirlenmiş hacim endeksine göre özel tüketim harcamalarının büyümeye katkısı yılın ikinci çeyreğinde de azalmaya devam ederek 1,2 puan ile son 4 yılın en düşük düzeyinde gerçekleşti. Bu dönemde kamu harcamalarının büyümeye katkısı da 0,1 puan ile geçtiğimiz yılın son çeyreğinden bu yana en düşük seviyesinde kaydedildi. Yılın ilk çeyreğinde güçlü seyreden yatırım harcamaları 2024'ün ikinci çeyreğinde makine ve teçhizat yatırımlarındaki daralma (-%5,6) nedeniyle 0,1 puan ile 2022 yılının üçüncü

çeyreğinden bu yana büyümeye en düşük katkısı sağladı. Böylece, yılın ikinci çeyreği itibarıyla tüketim ve yatırım harcamaları büyümeye toplamda 1,4 puan katkı sağlamış oldu. Aynı dönemde net ihracat kalemi 1,3 puan ile büyümeye olan pozitif katkısını ikinci çeyreğe taşıdı. Bu gelişimde ihracatın yatay seyretmesine karşılık ithalatta kaydedilen düşüş etkili oldu.

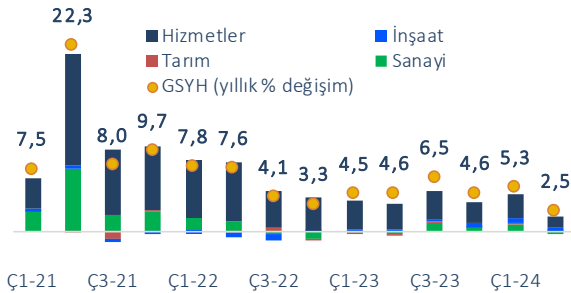
Harcamalar Yöntemiyle GSYH'ye Katkı (% puan)

Sanayi sektörü yıllık bazda daralma kaydetti.

Üretim yöntemiyle GSYH verilerine göre yıllık bazda %1,8 daralan sanayi sektörü, yılın ikinci çeyreğinde büyümeyi 0,4 puan sınırlandırdı. Böylece sanayi üretimi 2023 yılının ikinci çeyreğinden bu yana ilk kez yıllık büyümeyi aşağı çekti. Bu dönemde hizmetler sektörü ise yıllık bazda %2,1 genişleyerek büyümeye 1,3 puan katkı sağladı. Öte yandan, hizmetler sektörünün büyümeye katkısının pandemi döneminden bu yana en düşük düzeyde gerçekleşmesi, parasal sıkılaştırmanın talep üzerindeki baskısının belirginleştiğine işaret etti. İkinci çeyrekte vergi ve sübvansiyonların büyümeye katkısı 1,1 puan düzeyine yükseldi. Tarım ve inşaat sektörlerinin yıllık büyümeye katkıları ise sırasıyla 0,1 ve 0,3 düzeylerinde kaydedildi.

Üretim Yöntemiyle GSYH'ye Katkı* (yıllık, % puan)

Beklentiler...

Ekonomi politikasındaki sıkılaştırmanın gecikmeli etkileriyle iç talepteki ivme kaybı ikinci çeyrekte belirginleşti. Önümüzdeki dönemde, özel tüketim harcamalarının büyümeye katkısının azalmaya devam edeceğini, net ihracatın büyümeye pozitif katkısıyla ekonomideki dengelenmenin süreceğini öngörüyoruz.

Türkiye Ekonomisi - Arz ve Talep Göstergeleri

İşsizlik oranı Haziran ayında hızlı artış kaydetti.

Mevsim etkisinden arındırılmış verilere göre işsizlik oranı Haziran'da aylık bazda 0,7 puan artarak %9,2 seviyesine yükseldi. Böylece, işsizlik oranında yılbaşından bu yana gözlenen aşağı yönlü seyir son bulurken, Temmuz 2023'ten bu yana en yüksek seviye kaydedildi. Bu gelişmede işgücündeki 107 bin kişilik daralmaya karşılık, işsiz sayısının 234 bin kişi artması etkili oldu. Böylece, işgücüne katılma ve istihdam oranları sırasıyla %54,4 ve %49,3 düzeylerine geriledi. Bu dönemde, en geniş tanımlı işsizlik oranı olarak kabul edilen atıl işgücü oranı da %29,2 ile Mayıs 2020'den bu yana en yüksek seviyesine ulaştı.

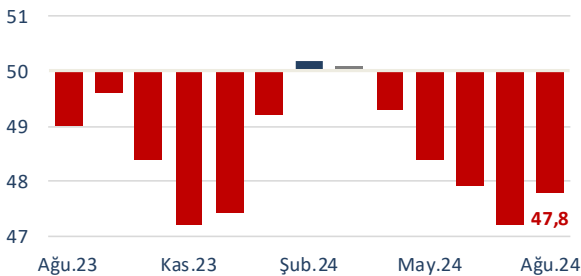
Sanayi üretim endeksi olumsuz bir görünüm sundu.

Haziran ayında yıllık bazda %4,7 ile Şubat 2023'ten bu yana en hızlı düşüşün kaydedildiği sanayi üretimi mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış verilere göre de aylık bazda %2,1 gerileme kaydetti. Endekste düşüşte bayram ve hafta sonu tatilleri arasında kalan köprü günler de etkili oldu. İmalat sanayinin 24 alt sektöründen 17'sinde üretim aylık bazda azalırken, bu dönemde endeksi aşağı yönde en çok etkileyen sektör üretimin %6 oranında daraldığı gıda ürünleri imalatı oldu. Haziran'da hizmet üretim endeksi de aylık bazda %1,1 geriledi.

İmalat PMI Ağustos ayında 47,8 düzeyine yükseldi.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) tarafından yayımlanan Türkiye imalat PMI Ağustos'ta 47,8'e yükselse de art arda beşinci ayda sektörde daralmaya işaret etti. Ağustos ayında zorlu piyasa şartları yeni siparişlerin üst üste 14. ayda da yavaşlamasına neden olurken, yeni ihracat siparişleri dış talep koşullarında görece daha olumlu bir görünüme işaret etti. Bu dönemde, genel talep koşullarındaki durağanlık firmaları üretim, istihdam ve satın alma faaliyetlerini azaltmaya itti. Üretimde fiyat baskılarının da etkisiyle Kasım 2022'den bu yana en sert ivme kaybı kaydedildi. Sektörel bazda PMI verileri Ağustos'ta takip edilen 10 sektörün tamamında eşik değerinin altında kalırken, faaliyet koşullarının en zayıf görünüm sergilediği alt sektör tekstil ürünleri oldu.

İSO Türkiye İmalat PMI

Perakende ticaret hacmi Haziran'da son dört ayın ilk artışını kaydetti.

Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış ticaret satış hacmi iki aylık düşüşün ardından Haziran'da aylık bazda %1 oranında yükseldi. Bu dönemde, toptan ve perakende ticaret hacim endeksleri sırasıyla %0,8 ve %1,7 arttı. Perakende ticaret hacminin üç aylık düşüşün ardından Haziran'da yeniden artması ve TCMB'nin yayımladığı verilere göre kartlı harcamaların Temmuz ayında reel bazda %5,1 yükselmesi iç talepte öngörülen yavaşlamanın henüz istenen ölçüde olmadığına yönelik görüşleri destekledi. Perakende ticaretin alt kalemlerinin aylık bazda değişimleri incelendiğinde, diğer ev eşyaları ile kültür ve eğlence mallarının perakende ticareti hariç tüm alt endekslerde artış görüldü. Bu dönemde en hızlı artış ise, bilgi ve iletişim teknolojisi teçhizatının perakende ticaretinde kaydedildi.

Ekonomik güven endeksi gerilemeye devam etti.

Ağustos ayında tüketici güven endeksi 76,4 düzeyine yükseldi. Bu dönemde, dayanıklı tüketim mallarına yönelik harcama yapma beklentisi gerileme kaydeden tek alt endeks oldu. Mevsim etkilerinden arındırılmış verilere göre, reel kesim güven endeksi ise bu dönemde 0,7 puan düşüşle 98,0 düzeyine geriledi. Reel kesim güven endeksindeki düşüşte, mevcut durumdaki mamul mal stokuna ve son üç aydaki toplam sipariş miktarına ilişkin değerlendirmelerin iyileşmesine karşılık, geriye kalan altı endekte beklentilerin bir önceki döneme göre bozulması etkili oldu. Ağustos ayında mevsim etkilerinden arındırılmış verilere göre sektörel güven endeksleri ise karışık bir görünüm sundu. Bu dönemde, hizmet sektörü güven endeksi aylık bazda %2'lik bir düşüş kaydederken, perakende ticaret güven endeksi ve inşaat sektörü güven endeksi sırasıyla %0,8 ve %1,1 yükseldi. Böylece, ekonomik güven endeksi Ağustos'ta 1,3 puanlık düşüşle 93,1 düzeyine gerileyerek Mayıs 2021'den bu yana en düşük değerini aldı. Bu dönemde mevsimsellikten arındırılmış imalat sanayi kapasite kullanım oranı aylık bazda 0,2 puan düşüş ile art arda beşinci ayda da gerileyerek %75,7 düzeyinde gerçekleşti.

Konut fiyatlarındaki reel gerileme Temmuz'da devam etti.

Konut satışları Temmuz'da bir önceki yılın aynı ayına göre %16 arttı. Bu dönemde ipotekli konut satışları yıllık bazda %20,9 daralırken, diğer satışlar %21,7 artış kaydetti. Konut satışlarında kaydedilen yıllık artışa rağmen konut fiyatlarındaki ivme kaybı devam ediyor. Konut fiyatlarındaki yıllık artış Temmuz ayında %38,7 düzeyine geriledi. İstanbul, %26,8 ile yıllık konut fiyat artışının en düşük olduğu bölge olurken, söz konusu oran Ankara ve İzmir için sırasıyla %39,4 ve %37 olarak kaydedildi. Konut fiyatlarında son aylarda gözlenen reel bazda gerileme de Temmuz ayında %14,3 ile devam etti.

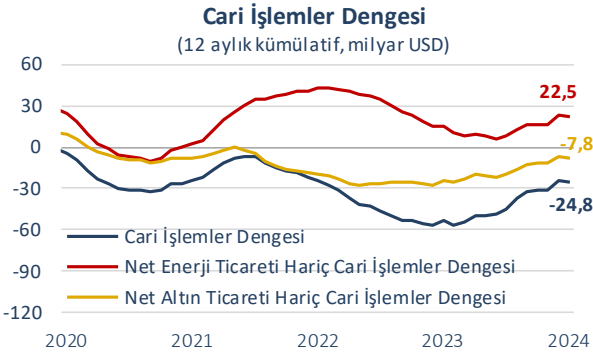
Türkiye Ekonomisi - Dış Ticaret ve Ödemeler Dengesi

Haziran'da dış ticaret açığı yıllık bazda %10,8 genişledi.

TÜİK tarafından yayımlanan dış ticaret istatistiklerine göre Haziran ayında ihracat yıllık bazda %8,3 azalarak 19 milyar USD seviyesine inerken, ithalat %4,4 gerileyerek 24,9 milyar USD düzeyinde kaydedildi. Böylece, bu dönemde yıllık bazda %10,8 genişleyerek 5,9 milyar USD olan dış ticaret açığı, yılın ilk yarısında 42,6 milyar USD seviyesinde gerçekleşti.

Cari işlemler dengesi 407 milyon USD fazla verdi.

Haziran ayında cari işlemler dengesi piyasa beklentilerine paralel olarak 407 milyon USD ile Eylül 2023'ten bu yana ilk kez fazla verdi. Bu dönemde, ödemeler dengesi tanımlı dış ticaret açığının yıllık bazda %7,8 artması cari fazlayı sınırlandırdı. Buna karşılık, hizmetler dengesi kaynaklı girişlerin, yıllık bazda %11,4 yükselen net seyahat gelirleri öncülüğünde artması cari denge görünümünü destekleyen temel unsur oldu. Haziran'da parasal olmayan net altın ithalatı 928 milyon USD'ye, net enerji ithalatı 3,2 milyar USD düzeyine gerilerken, altın ve enerji hariç cari fazla 4,5 milyar USD ile Ekim 2023'ten bu yana en yüksek seviyesine çıktı. Yılın ilk yarısında 16,5 milyar USD düzeyinde gerçekleşen cari açık, 12 aylık kümülatif verilere göre Mayıs'a kıyasla sınırlı bir artış kaydederek Haziran itibarıyla 24,8 milyar USD oldu.

Doğrudan yatırımlarda ılımlı seyir devam etti.

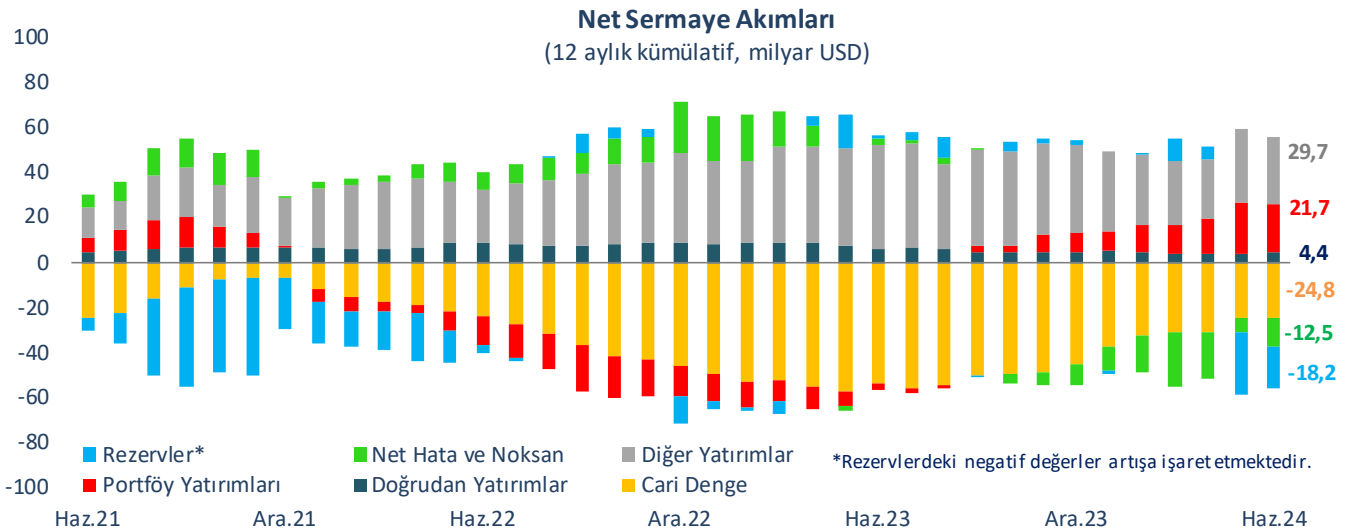
Haziran'da yurt içine yönelik doğrudan yatırımlarda 447 milyon USD net sermaye girişi kaydedildi. Bu dönemde yurt dışı yerleşiklerin yurt içine yönelik doğrudan yatırımları 842 milyon USD ile son 3 ayın en düşük seviyesinde gerçekleşirken, yurt içi yerleşiklerin yurt dışına yönelik doğrudan yatırımlarının 395 milyon USD düzeyine gerilemesi net sermaye girişini destekleyen asıl faktör oldu. Haziran'da yurt içine yönelik gayrimenkul yatırımları ise 98 milyon USD ile son 4 yılın en düşük düzeyine geriledi. Yılın ilk 6 ayında doğrudan yatırımlarda kaydedilen net sermaye girişi geçen yılın aynı dönemine göre %12,6 azalarak 2 milyar USD düzeyinde gerçekleşti.

Portföy yatırımlarında net sermaye girişi yavaşladı.

Haziran'da portföy yatırımlarında net sermaye girişi 591 milyon USD ile son 3 ayın en düşük seviyesinde kaydedildi. Bu dönemde yurt dışı yerleşiklerin hisse senedi piyasasındaki satışları hızlanarak (1,4 milyar USD) Mayıs 2022'den bu yana en yüksek seviyesinde gerçekleşti. Aynı dönemde borç senetleri piyasasındaki yabancı alımları ise yavaşlayarak 925 milyon USD oldu. Borçlanma senedi piyasasında kaydedilen sermaye girişinde bankaların yurt dışında ve genel hükümetin yurt içinde gerçekleştirdiği borç senedi ihraçları etkili oldu. Yılın ilk altı aylık dönemde portföy yatırımlarında net 12,2 milyar USD sermaye girişi kaydedildi.

Diğer yatırımlarda Şubat'tan bu yana ilk kez net sermaye çıkışı kaydedildi.

Diğer yatırımlar kaleminde Haziran'da 972 milyon USD ile Şubat'tan bu yana ilk kez net sermaye çıkışı gerçekleşti. Bu dönemde diğer yatırımlarda olumlu görünümü bozan başlıca etken efektif ve mevduat kaleminde 5,6 milyar USD ile Ağustos 2018'den bu yana en yüksek net sermaye çıkışının

Türkiye Ekonomisi - Dış Ticaret ve Ödemeler Dengesi

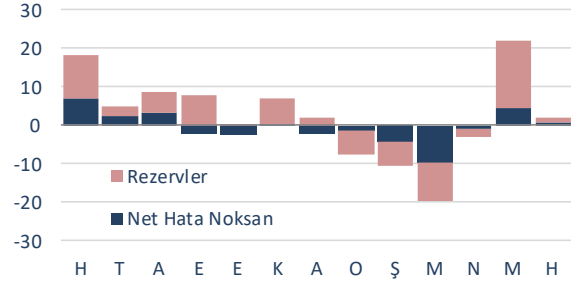
kaydedilmesi oldu. Yurt dışı bankaların yurt içi muhabetlerindeki efektif ve mevduatı 1,5 milyar USD azalırken, yurt içi yerleşik bankaların yurt dışı muhabetlerindeki efektif ve mevduatı 4,4 milyar USD arttı.

Haziran'da krediler kaleminde ise net sermaye girişi 4,2 milyar USD ile 2011'den bu yana en yüksek seviyesinde kaydedildi. Bu dönemde yurt içi yerleşik bankalar yurt dışından net 4,6 milyar USD borçlanırken, diğer sektörler net 226 milyon USD kredi geri ödemesi gerçekleştirdi. Genel hükümetin yurt dışından net borçlanması ise 234 milyon USD ile sınırlı kaldı. 12 aylık kümülatif verilere göre uzun vadeli borç çevirme oranı Haziran ayı itibarıyla bankacılık sektöründe %141,3, diğer sektörlerde %101 düzeyinde gerçekleşti. 2024'ün ilk yarısında diğer yatırımlar kaleminde kaydedilen net sermaye girişi geçen yılın aynı dönemine göre %56,6 azalarak 7,5 milyar USD oldu.

Rezervlerde ılımlı artış...

Mayıs'ta 17,6 milyar USD ile tarihi yüksek artışını sergileyen rezerv varlıklar, Haziran'da 1,2 milyar USD yükseldi. Böylece, yılın ilk altı aylık döneminde rezerv varlıklar 6,3 milyar USD azalmış oldu. Haziran'da net hata ve noksan kaleminde sermaye girişi 775 milyon USD ile devam etse de, ilgili

kalemde yılın ilk çeyreğinde gözlenen yüksek çıkışlar nedeniyle Ocak-Haziran döneminde 11,5 milyar USD çıkış kaydedildi.

Rezervler ve Net Hata Noksan
(aylık, milyar USD)

Beklentiler...

Haziran'da cari işlemler dengesi turizm sezonunun etkisiyle net seyahat gelirlerinin olumlu seyretmesi ve altın ile enerji ithalatının düşüş eğilimini sürdürmesiyle fazla verdi. Temmuz ve Ağustos aylarında dış ticaret açığındaki daralmanın devam etmesi cari dengedeki iyileşmenin süreceğine ilişkin beklentileri destekledi. Önümüzdeki dönemde, jeopolitik gelişmelerin enerji başta olmak üzere emtia fiyatları üzerindeki muhtemel etkileri cari denge görünümü açısından risk oluşturmaya devam ediyor.

Ödemeler Dengesi

(milyon USD)

	Haziran 2024	Ocak - Haziran 2023	Ocak - Haziran 2024	% Değişim	12 Aylık Kümülatif
Cari İşlemler Dengesi	407	-36.670	-16.494	-55,0	-24.833
Dış Ticaret Dengesi	-4.139	-50.982	-30.485	-40,2	-66.388
Hizmetler Dengesi	5.603	20.021	21.401	6,9	53.939
Seyahat (net)	4.790	15.920	18.207	14,4	43.881
Birincil Gelir Dengesi	-1.055	-5.986	-7.368	23,1	-12.622
İkincil Gelir Dengesi	-2	277	-42	-	238
Sermaye Hesabı	-6	-85	-28	-67,1	-148
Finans Hesabı	1.176	-45.045	-27.994	-37,9	-37.526
Doğrudan Yatırımlar (net)	-447	-2.253	-1.968	-12,6	-4.394
Portföy Yatırımları (net)	-591	1.111	-12.208	-	-21.661
Net Varlık Edinimi	-1.033	1.770	6.514	268,0	7.613
Net Yükümlülük Oluşumu	-442	659	18.722	2.741,0	29.274
Hisse Senetleri	-1.367	-505	-1.250	147,5	642
Borç Senetleri	925	1.164	19.972	1.615,8	28.632
Diğer Yatırımlar (net)	972	-17.370	-7.543	-56,6	-29.702
Efektif ve Mevduatlar	5.609	-12.041	5.740	-	-5.648
Net Varlık Edinimi	4.577	8.062	10.968	36,0	7.136
Net Yükümlülük Oluşumu	-1.032	20.103	5.228	-74,0	12.784
Merkez Bankası	-169	13.635	-1.587	-	-1.710
Bankalar	-863	6.468	6.815	5,4	14.494
Yurt Dışı Bankalar	-1.519	5.223	3.865	-26,0	8.834
Yabancı Para	-459	2.503	683	-72,7	5.323
Türk Lirası	-1.060	2.720	3.182	17,0	3.511
Yurt Dışı Kişiler	656	1.245	2.950	136,9	5.660
Krediler	-4.189	-991	-11.589	1.069,4	-21.799
Net Varlık Edinimi	448	-146	303	-	-1.211
Net Yükümlülük Oluşumu	4.637	845	11.892	1.307,3	20.588
Bankacılık Sektörü	4.629	940	11.632	1.137,4	18.299
Bankacılık Dışı Sektörler	-226	242	94	-61,2	1.125
Ticari Krediler	-439	-4.316	-1.679	-61,1	-2.315
Diğer Varlıklar ve Yükümlülükler	-9	-22	-15	-31,8	60
Rezerv Varlıklar (net)	1.242	-26.533	-6.275	-76,4	18.231
Net Hata ve Noksan	775	-8.290	-11.472	38,4	-12.545

Kaynak: TCMB, Ticaret Bakanlığı, Datastream

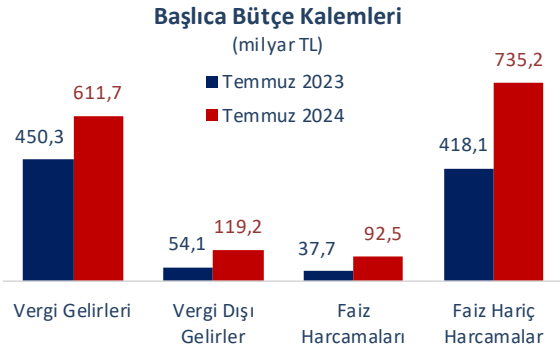
Türkiye Ekonomisi - Bütçe Dengesi

Merkezi yönetim bütçesi Temmuz'da 96,8 milyar TL açık verdi.

Merkezi yönetim bütçe harcamaları Temmuz'da yıllık bazda %81,6 artarak 827,8 milyar TL'ye ulaşırken, bütçe gelirleri %44,9'luk nispeten sınırlı bir artışla 730,9 milyar TL oldu. Böylece, merkezi yönetim bütçesi ilgili dönemde 96,8 milyar TL açık verdi. Bu dönemde, faiz dışı bütçe açığı 4,2 milyar TL düzeyinde gerçekleşti. Merkezi yönetim bütçe açığı Ocak-Temmuz döneminde geçen yılın aynı dönemine kıyasla %94,2 yükselerek 844 milyar TL oldu.

Vergi gelirleri Temmuz'da yıllık bazda %35,8 arttı.

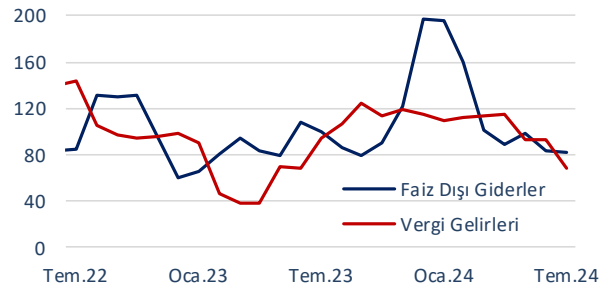
Temmuz ayında vergi gelirleri yıllık bazda %35,8 ile ılımlı bir artış kaydederek 611,7 milyar TL düzeyinde gerçekleşti. Bu dönemde gelir vergisi %114,9 oranında hızlı artarken, banka ve sigorta muameleleri vergisi yıllık bazda %104,9 ile hızlı yükselişini sürdürdü. Temmuz'da Özel Tüketim Vergisi (ÖTV) gelirleri üç katından fazla artış sergileyen petrol ve doğalgaz ürünlerinden alınan ÖTV öncülüğünde %61,3 oranında yükseldi. Bu dönemde kurumlar vergisi tahsilat dönemi farklılaşmalarının etkisiyle yıllık bazda %33,6 azalırken, dâhilde alınan Katma Değer Vergisi (KDV) gelirleri de %27,4 gerileyerek toplam vergi gelirlerindeki artışı sınırlandırdı. Temmuz'da vergi dışı gelirler ise yıllık bazda %120,3'lük artış kaydederek 119,2 milyar TL oldu. Söz konusu yükseliş büyük ölçüde alınan bağışlar ve yardımlar ile özel gelirler kaleminin %312 ve faizler, paylar ve cezaların %97 artmasından kaynaklandı.

Temmuz'da sermaye giderleri yıllık bazda %195,6 yükseldi.

Temmuz'da faiz harcamaları yıllık bazda %145,4 ile hızlı yükselişini sürdürerek 92,5 milyar TL düzeyine ulaştı. Bu dönemde gayrimenkul sermaye üretim harcamalarının hızlı yükselmesiyle sermaye giderleri kalemi de yıllık bazda %195,6 arttı. Personel giderlerinin yıllık bazda %75,8 yükseldiği Temmuz'da, cari transferler kalemi yıllık bazda %54,9 ile TÜFE enflasyonunun altında artmaya devam etti. Temmuz'da görevlendirme kaleminden Elektrik Üretim A.Ş.'ye 32,2 milyar TL ve Sosyal Güvenlik Kurumları'na 52,1 milyar TL ödeme gerçekleştirilirken, borç verme kaleminden TCDD'ye ve Toprak Mahsulleri Ofisi'ne toplamda 31,6 milyar TL'lik ödeme yapıldı.

Faiz Dışı Bütçe Giderleri ve Vergi Gelirleri
(3 aylık hareketli ortalama, yıllık % değişim)

Beklentiler...

Temmuz ayında tahsilat dönemi farklılıkları ve ekonomik aktivitedeki ivme kaybının da etkisiyle bütçe açığındaki genişleme ivme kazandı. Bununla birlikte, yılın ilk yedi ayında oluşan bütçe açığı yıl geneli için belirlenmiş olan 2.652 milyar TL düzeyindeki hedefin sadece %31,8'ini oluşturarak bütçe görünümünün halen olumlu seyrettiğini gösterdi. Önümüzdeki aylarda aşama aşama devreye girecek olan vergi paketi düzenlemeleri ile kamu harcamalarına ilişkin tasarruf tedbirleri bütçe dengesinin performansında etkili olacak.

Merkezi Yönetim Bütçesi

	Temmuz		%	Ocak-Temmuz		%	2024 Bütçe		Gerç./ Bütçe
	2023	2024		Değişim	2023		2024	Değişim	
Harcamalar	455,8	827,7	81,6	2.819,4	5.406,3	91,8	11.089,0	48,8	
Faiz Harcamaları	37,7	92,5	145,4	313,0	667,0	113,1	1.254,0	53,2	
Faiz Dışı Harcamalar	418,1	735,2	75,8	2.506,5	4.739,3	89,1	9.835,0	48,2	
Gelirler	504,4	730,9	44,9	2.384,8	4.562,3	91,3	8.437,1	54,1	
Vergi Gelirleri	450,3	611,7	35,8	2.052,6	3.825,1	86,4	7.407,7	51,6	
Diğer Gelirler	54,1	119,2	120,3	332,1	737,2	122,0	1.029,4	71,6	
Bütçe Dengesi	48,6	-96,8	-	-434,7	-844,0	94,2	-2.651,9	31,8	
Faiz Dışı Denge	86,3	-4,2	-	-121,7	-177,0	45,4	-1.397,9	12,7	

Not: Rakamlar yuvarlamalardan ötürü toplamı vermeyebilir.

Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı, Datastream

Türkiye Ekonomisi - Enflasyon

Ağustos'ta TÜFE aylık bazda %2,47 arttı.

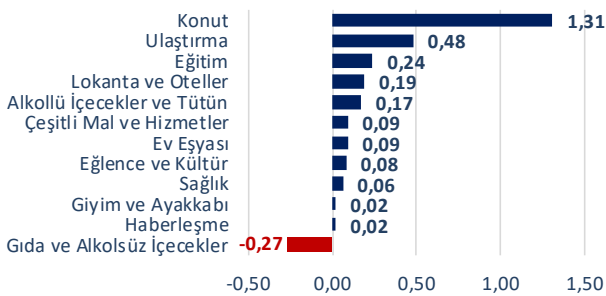
Ağustos ayında TÜFE bir önceki aya göre %2,47 artarak piyasa beklentileri ile uyumlu bir görünüm sundu. TCMB Piyasa Katılımcıları ve Reuters anketlerine göre beklenti tüketici fiyatlarının aylık bazda %2,6 artacağı yönündeydi. Böylece, Mayıs ayında (%75,45) zirvesine ulaşan yıllık TÜFE enflasyonu yüksek bazın da etkisiyle üçüncü ayda da gerilemeyi sürdürerek %51,97 ile Temmuz 2023'ten bu yana en düşük düzeyine indi. Aynı dönemde, yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) aylık bazda %1,68 artarken, yıllık Yİ-ÜFE enflasyonu %35,75 ile Nisan 2021'den bu yana en düşük düzeyine geriledi.

Ağustos (değişim %)	TÜFE		Yurt İçi ÜFE	
	2023	2024	2023	2024
Aylık	9,09	2,47	5,89	1,68
Yılsonuna Göre	43,06	31,94	31,59	23,86
Yıllık	58,94	51,97	49,41	35,75
Yıllık Ortalama	56,28	64,91	71,97	46,23

TÜFE artışında konut grubu belirleyici olmaya devam etti.

Ağustos ayında gıda ve alkolsüz içecekler grubu hariç tüm harcama gruplarında fiyatlar artış kaydetti. Haziran'dan bu yana fiyatların hızlı yükseldiği konut grubu, doğalgaz fiyatlarındaki artışın da etkisiyle Ağustos'ta da %8,51 ile aylık TÜFE'yi (1,31 puan) en çok artıran harcama grubu oldu. Bu dönemde eğitim grubunda fiyatlar aylık bazda %11,34 ile manşet TÜFE'nin oldukça üzerinde artarken, köprü ve otoyol geçiş fiyatlarındaki artışın etkilerinin hissedildiği ulaştırma grubu aylık enflasyonu 0,48 puan yukarı çekti. Ağustos'ta alkollü içecekler ve tütün grubu fiyatlarındaki %4,46'lık yükseliş öne çıkarken, giyim ve ayakkabı (%0,35), haberleşme (%0,62) ve ev eşyası (%1,10) gruplarında fiyat artışları nispeten ılımlı seyretti. Endekste en yüksek ağırlığa sahip gıda ve alkolsüz içecekler grubunda fiyatların %1,10 gerileme kaydetmesi ise aylık enflasyonu bir miktar sınırlandırdı.

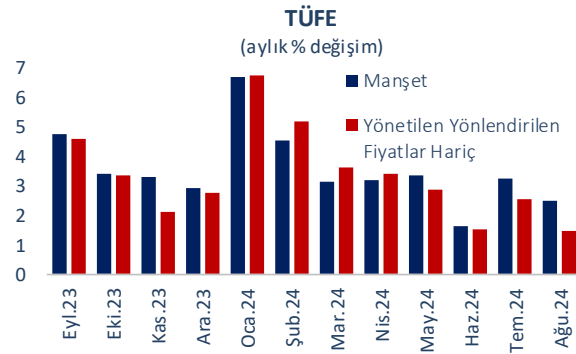
Ana Harcama Gruplarının Aylık Bazda TÜFE'ye Katkıları (% puan)

Yıllık TÜFE enflasyonunda ise eğitim grubundaki %120,81'lik artış öne çıkarken, konut ile gıda ve alkolsüz içecekler grubundaki fiyat artışlarının yıllık TÜFE'yi toplamda 24 puan yukarı çektiği görüldü. Aynı dönemde giyim ve ayakkabı (%29,38) ile ulaştırma (%28,96) gruplarındaki fiyat artışları ise nispeten sınırlı kaldı.

Ağustos'ta taze meyve ve sebze fiyatlarındaki gerileme TÜFE enflasyonunu sınırlandırdı.

Ağustos ayında taze meyve ve sebze fiyatlarının aylık bazda %10 gerilemesi aylık TÜFE artışını sınırlandırdı. Bu çerçevede, mevsimlik ürünler hariç TÜFE endeksi Ağustos'ta bir miktar ivme kaybetse aylık bazda %3,25 ile manşet TÜFE'nin üzerinde artış kaydetti. Bu dönemde, B (işlenmemiş gıda ürünleri, enerji, alkollü içkiler ve tütün ile altın hariç TÜFE) ve C (Enerji, gıda ve alkolsüz içecekler, alkollü içkiler ile tütün ürünleri ve altın hariç TÜFE) endeksleri aylık bazda sırasıyla %2,88 ve %2,99 ile Temmuz ayına kıyasla daha hızlı arttı. Ağustos'ta yönetilen ve yönlendirilen fiyatlar hariç tutulduğunda TÜFE'deki artışın %1,44'e gerilemesi dikkat çekti.

Mal ve hizmet enflasyonlarındaki ayrışma Ağustos ayında derinleşti. Bu dönemdeki aylık fiyat artışları mal grubunda %1,51, hizmetler grubunda %4,60 olarak kaydedildi. Ağustos'ta mal enflasyonunda aylık bazda %6,84 yükselen enerji fiyatları belirleyici olurken, hizmet grubunda ulaştırma hizmetleri fiyatları %9,20 oranında yükseldi. Hizmetler tarafında kira fiyatlarının %7,38 ile Ocak ayından bu yana en hızlı artışını kaydetmesi dikkat çekerken, haberleşme hizmetleri ise %0,61 ile son 32 ayın en düşük artışını kaydetti.

Doğalgaz fiyatlarındaki artış Yİ-ÜFE enflasyonunda etkili oldu.

Ağustos'ta fiyatların aylık bazda en hızlı arttığı grup %12,8 ile tütün ürünleri oldu. Bir önceki aya göre %6,1 yükselen elektrik, gaz üretim ve dağıtım grubu ise 0,53 puan ile aylık Yİ-ÜFE enflasyonunu en fazla artıran kalem oldu. Ağustos'ta temel eczacılık ürünleri ve müstahzarları (-%0,07), tekstil ürünleri (-%0,64) ile kok ve rafine petrol ürünleri (-%4,47) gruplarında ise üretici fiyatlarının aylık bazda gerilediği görüldü.

Beklentiler...

Ağustos'ta işlenmemiş gıda fiyatlarındaki hızlı düşüşe rağmen yönetilen-yönlendirilen fiyatlardaki artışın etkisiyle aylık enflasyondaki gerileme sınırlı kaldı. Buna karşılık yıllık TÜFE enflasyonu yüksek bazın da etkisiyle gerilemeye devam etti. Yılın kalan aylarında baz etkisinin desteğinin azalacağını, bu çerçevede aylık enflasyonun ana eğiliminde öngörülen iyileşmenin dezenflasyon süreci için belirleyici olacağını düşünüyoruz. Son dönemde küresel enerji fiyatlarında kaydedilen düşüşün de maliyet yönlü baskıları hafifletmesi ile dezenflasyon sürecini olumlu yönde etkileyebileceğini değerlendiriyoruz.

Finansal Piyasalar ve TCMB

	31.Tem	30.Ağu	Değişim
5-Y CDS Primi (baz puan)	264	275	11 bp ▲
2-Y Gösterge Tahvil Faizi*	%42,42	%42,10	-32 bp ▼
BIST-100*	10.639	9.833	-%7,6 ▼
USD/TL	33,1401	34,0711	%2,8 ▲
EUR/TL	35,8774	37,4873	%4,5 ▲
Döviz Sepeti**	34,5088	35,7792	%3,7 ▲

(* (Son Veri: 29 Ağustos) (**) (0,5 USD/TL + 0,5 EUR/TL)

Küresel risk iştahı Ağustos ayında dalgalı bir seyir izledi.

Japonya Merkez Bankası'nın (BoJ) 31 Temmuz'daki toplantısında politika faizini yükseltmesinin ardından Ağustos ayının ilk günlerinde açıklanan verilerin ABD ekonomisine ilişkin resesyon endişelerini artırması küresel piyasalarda satış baskısı yarattı. İzleyen günlerde ise gerek Japonya piyasalarındaki toparlanma gerekse ABD'de resesyon endişelerini hafifleten veri açıklamaları küresel piyasaları büyük ölçüde rahatlatı. ABD borsaları özellikle ayın sonlarına doğru Fed yetkililerinin güvercin açıklamalarının desteğiyle Ağustos'u primle kapatırken, Dow Jones endeksi son işlem gününde tarihi yüksek seviyesine ulaştı. MSCI dünya ve gelişmekte olan ülkeler endeksleri de Ağustos ayında sırasıyla %2,5 ve %1,4'lük artışlar kaydetti. ABD'deki faiz indirimi beklentileri çerçevesinde, DXY endeksi ve ABD'nin 10 yıllık tahvilinin faiz oranı da gerileme kaydetti.

Spor ve ulaştırma endeksleri hariç tüm alt endekslerin düşüş kaydettiği Ağustos ayında BIST-100 %7,6 gerileyerek 9.833 seviyesine indi. Ağustos başında küresel piyasalardaki satış baskısına paralel olarak sert bir düşüş kaydeden endeksin, izleyen dönemde kayıplarını telafi etmekte zorlandığı görüldü. Ağustos'ta 2 yıllık gösterge tahvilin faizi %42,1'e gerilerken, CDS risk primi ayı 275 baz puan seviyesinde tamamladı.

Yurt dışı yerleşiklerin menkul kıymet portföyü...

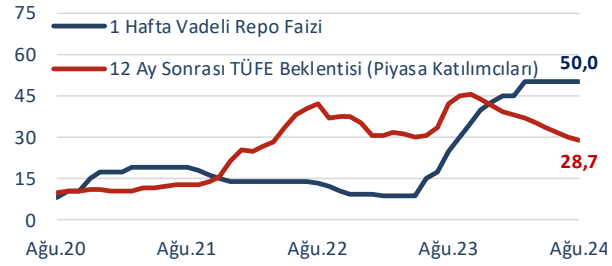
Yurt dışı yerleşiklerin fiyat ve kur hareketlerinden arındırılmış hisse senedi portföyü 23 Ağustos itibarıyla Temmuz sonuna göre net 724 milyon USD azalırken, DİBS portföyü 83 milyon USD artış kaydetti. Böylece, 2023 yılsonundan itibaren hisse senedi piyasasından 1,9 milyar USD yabancı sermaye çıkışı yaşanırken, tahvil piyasasına 13,8 milyar USD yabancı sermaye girişi gerçekleşti. 23 Ağustos itibarıyla TCMB'nin brüt rezervleri 150,4 milyar USD, net rezervleri 43,7 milyar USD düzeyinde kaydedildi.

Hanehalkının 12 ay sonrasına yönelik enflasyon beklentisi Ağustos ayında artmaya devam etti.

TCMB tarafından yayımlanan Sektörel Enflasyon Beklentileri raporu piyasa katılımcılarının, reel sektörün ve hanehalkının enflasyon beklentileri arasındaki ayrışmanın Ağustos ayında da sürdüğüne işaret etti. Rapora göre, piyasa katılımcılarının ve reel sektörün 12 ay sonrasına yönelik enflasyon beklentisi sırasıyla %28,7 ve %53,8 düzeyine indi. Buna karşılık,

hanehalkının enflasyon beklentisi Temmuz'da olduğu gibi bu dönemde de artış kaydederek %73,1 seviyesine çıktı.

TCMB 1 Hafta Vadeli Repo Faizi ve 12 Ay Sonrası Enflasyon Beklentisi (%)

TCMB politika faizini değiştirmede.

TCMB, 20 Ağustos'ta gerçekleştirdiği toplantısında politika faizini beklentiler paralelinde %50 seviyesinde tuttu. Toplantıya ilişkin karar metninde, Temmuz ayında aylık enflasyonun ana eğiliminin önceki aya kıyasla sınırlı bir şekilde yükselmesine karşılık ikinci çeyrek ortalamasının altında kaldığı belirtildi. Metinde ayrıca, üçüncü çeyrekte yurt içi talepte yavaşlamaya işaret eden öncü ekonomik göstergelerin talep yönlü enflasyonist etkileri azalttığı ifade edildi. Mal enflasyonu düşerken hizmet enflasyonundaki iyileşmenin gecikmeli olacağını belirten TCMB, enflasyon beklentileri ve fiyatlama davranışlarının öngörüler ile uyumlu olmasının önemine dikkat çekti. TCMB ayrıca, aylık enflasyonun ana eğiliminde belirgin ve kalıcı bir düşüş sağlanana ve enflasyon beklentileri öngörülen tahmin aralığına yakınsayana kadar sıkı para politikası duruşunun sürdürüleceği, enflasyonda belirgin ve kalıcı bir bozulma öngörülmesi durumunda ek sıkılaşmaya gidileceği ifadelerini yineledi. Metinde, likidite koşullarının muhtemel gelişmeler göz önünde bulundurularak yakından izlendiği ve sterilizasyon araçlarının etkin şekilde kullanılmaya devam edileceği ifadeleri de yer aldı. TCMB ayrıca, 29 Ağustos'ta parasal aktarım mekanizmasını desteklemek amacıyla zorunlu karşılık uygulamasında bazı değişiklikler yaptı.

Orta Vadeli Program'ın 5 Eylül'de açıklanması bekleniyor.

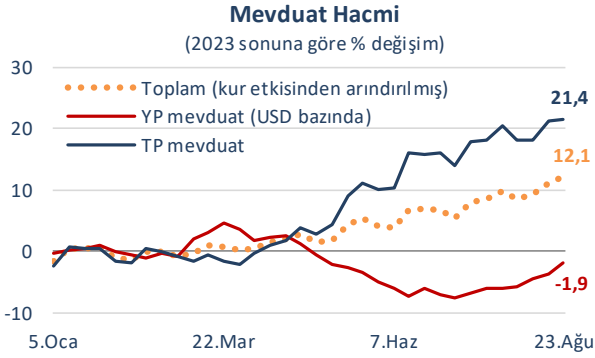
5 Eylül'de açıklanacağı duyurulan Orta Vadeli Program, önümüzdeki dönem izlenecek ekonomi politikasına dair ipuçları sunması açısından önem arz ediyor. Fitch'in 6 Eylül'de Türkiye'ye ilişkin kredi notu değerlendirmesini yayımlaması bekleniyor. Fitch, 8 Mart'ta yayımladığı raporla Türkiye'nin kredi notunu bir seviye yükselterek "B+" yaparken, kredi görünümünü "durağandan" "pozitif" çevirmişti. Ayrıca, IMF'nin 4. Madde kapsamında Türkiye için hazırladığı ön değerlendirmede, ekonomi politikalarındaki dönüşüme atıfta bulunularak uygulanmakta olan sıkı ekonomi politikalarının riskleri önemli ölçüde azalttığı ve güveni artırdığı belirtildi. Ayrıca değerlendirmede, cari açığın GSYH'ye oranının düştüğü, rezervlerde toparlanma kaydedildiği ve piyasa koşullarının iyileştiği vurgulandı.

Kaynak: Datastream, TCMB

Türkiye Ekonomisi - Bankacılık Sektörü

YP mevduat hacmi 199,3 milyar USD düzeyinde...

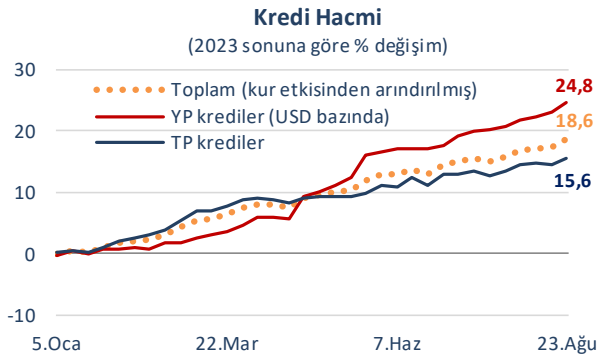
BDDK tarafından yayımlanan haftalık verilere göre, 23 Ağustos itibarıyla, bankacılık sektöründeki TP mevduat hacmi 2023 yılsonuna göre %21,4 artarak 10,8 trilyon TL'ye ulaştı. Son dönemde artış eğiliminin devam ettiği USD bazında YP mevduat hacmi 23 Ağustos itibarıyla 199,3 milyar USD seviyesinde gerçekleşti. Böylece, sektördeki toplam mevduat yılsonuna göre %17,9 artarak 17,5 trilyon TL seviyesine ulaştı. 2023 sonunda %59,8 olan TP mevduatın (kur korumalı mevduat dahil) toplam mevduat içindeki payı ise 23 Ağustos itibarıyla %61,6 düzeyine ulaştı.

Kur Korumalı Mevduat (KKM) hacmi 23 Ağustos itibarıyla 1,6 trilyon TL (48,1 milyar USD) seviyesine indi. Böylece, KKM'nin TP mevduat içindeki payı %15 düzeyine geriledi. TCMB tarafından yayımlanan verilere göre, Temmuz ayı itibarıyla, döviz/altın dönüşümlü mevduat/katılma (DDKKM) hesaplarında 57,2 milyar USD (41,3 milyar USD'lik kısmı gerçek kişi, 15,9 milyar USD'lik kısmı tüzel kişi) Türk lirası mevduat/katılma (TL KKM) hesaplarında 7,9 milyar TL bulunuyor.

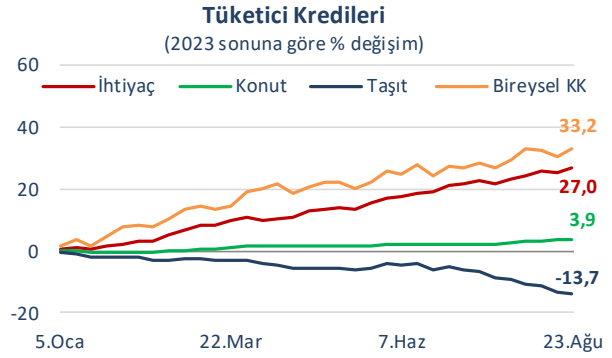
Kredi hacminde artış...

23 Ağustos itibarıyla, TP kredi hacmi 2023 yılsonuna kıyasla %15,6 artarak 9,1 trilyon TL'ye ulaşırken, USD bazında YP krediler %24,8 yükselişle 160,6 milyar USD seviyesine çıktı. Bu çerçevede, sektörün toplam kredi hacmi yılsonuna göre %24,6'lık bir artış kaydederek 14,5 trilyon TL'ye ulaştı.

Taşit kredilerindeki daralma Ağustos ayında devam etti.

23 Ağustos itibarıyla, taşit kredileri Temmuz sonuna göre %4,7 daralırken, konut ve ihtiyaç kredileri sırasıyla %1,3 ve %2,9 artış kaydetti. Böylece, aynı tarih itibarıyla taşit kredilerinde 2023 sonuna göre %13,7'lik daralmaya karşılık, konut ve ihtiyaç kredilerinde sırasıyla %3,9 ve %27'lik artışlar kaydedildi. 23 Ağustos itibarıyla aylık bazda %2,8 artan bireysel kredi kartı harcamaları da yılsonuna göre %33,2 oranında yükselmiş oldu.

Takipteki alacaklar oranı %1,69 oldu.

Takipteki alacaklar oranı 23 Ağustos itibarıyla bireysel kredilerde %2,44 seviyesinde kaydedilirken, ticari kredilerde son haftalardaki düşüş eğilimini sürdürerek %1,47 düzeyine geriledi. Böylece, bankacılık sektörünün takipteki alacaklar oranı %1,69 oldu.

Yabancı para net genel pozisyonu...

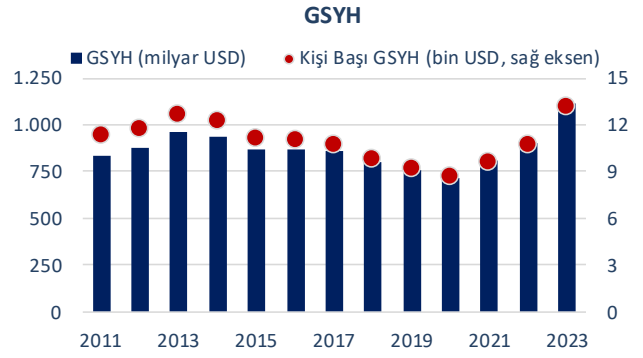
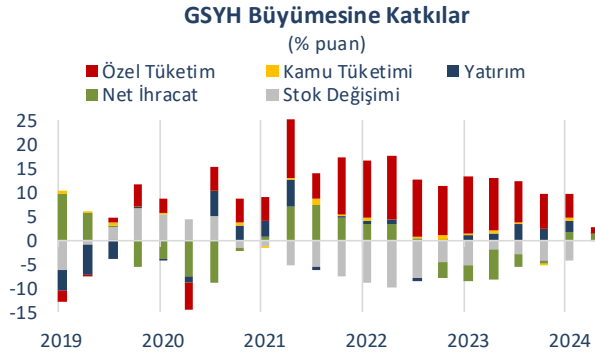
Bankacılık sektörünün 23 Ağustos itibarıyla bilanço içi yabancı para pozisyonu (-)16.379 milyon USD, bilanço dışı yabancı para pozisyonu ise (+)18.762 milyon USD oldu. Böylece, yabancı para net genel pozisyonu (+)2.384 milyon USD seviyesinde kaydedildi.

Genel Değerlendirme

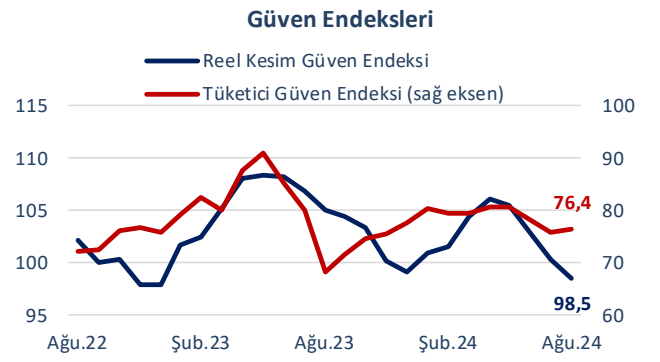
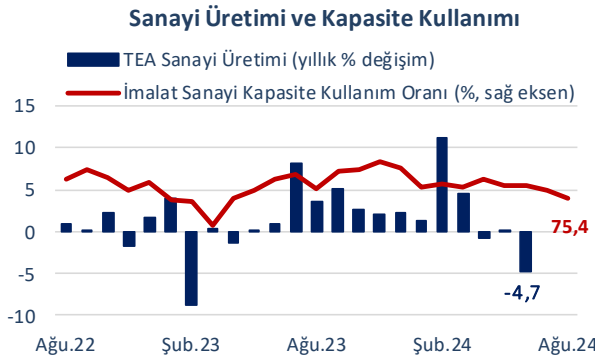
Ağustos ayı küresel piyasalarda ABD ekonomisine ilişkin resesyon endişeleri ile başlasa da ülkede açıklanan talep göstergeleri söz konusu endişeleri yatıştırdı. Fed Başkanı Powell'ın faiz indirimlerine kapı aralayan Jackson Hole konuşmasına ek olarak Fed tutanaklarında yer alan değerlendirmeler de güvercin tutumun Fed üyelerinin geneline yayıldığına işaret etti. Bu çerçevede, ilk faiz indiriminin büyük bir olasılıkla Eylül ayındaki toplantıda yapılacağını ve mevcut gelişmeler ışığında Fed'in ihtiyatlı bir tavır sergileyerek 25 baz puanlık bir indirimi tercih edeceğini düşünüyoruz. Söz konusu gelişmeler paralelinde küresel piyasalara ilişkin son dönemde şekillenen beklentiler iyimser bir tonda olsa da, Çin'de süregelen zayıf iç talep küresel büyüme üzerinde baskı yaratmaya devam ediyor.

Yılın ikinci çeyreğinde ekonomik büyümenin önceki dönemlere kıyasla ivme kaybetmesi, ekonomide hedeflenen dengelenmenin tesisi açısından olumlu bir gelişme olarak kayda geçti. Ayrıca, öncü göstergeler de yılın üçüncü çeyreğinde ekonomik aktivitedeki ivme kaybının devam ettiğine işaret etti. Para politikasındaki sıkı duruşun iç talep üzerindeki etkilerinin belirginleşmesiyle, yılın ikinci yarısında iç talebin büyümeye daha az katkı sağladığı dengeli ancak nispeten zayıf bir büyüme performansının izleneceğini öngörüyoruz. Ağustos ayında aylık enflasyonun ana eğiliminde Temmuz'a kıyasla sınırlı bir iyileşme kaydedilirken, yönetilen-yönlendirilen fiyatlardaki artışların enflasyonda etkili olmaya devam ettiği görüldü.

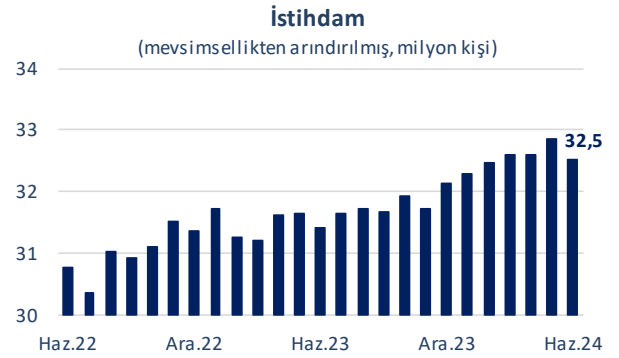
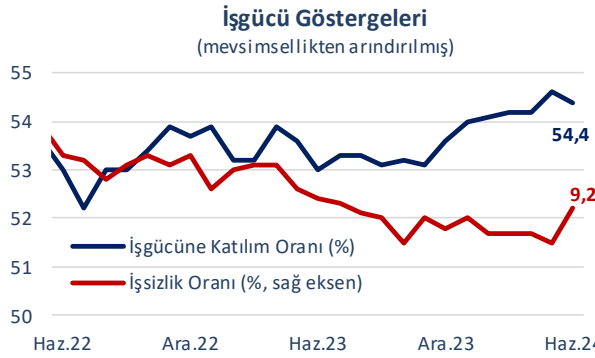
Büyüme

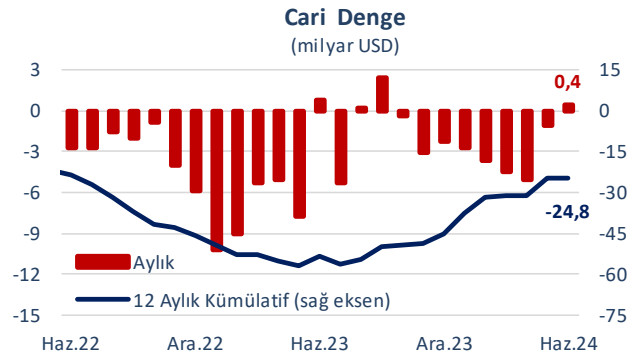
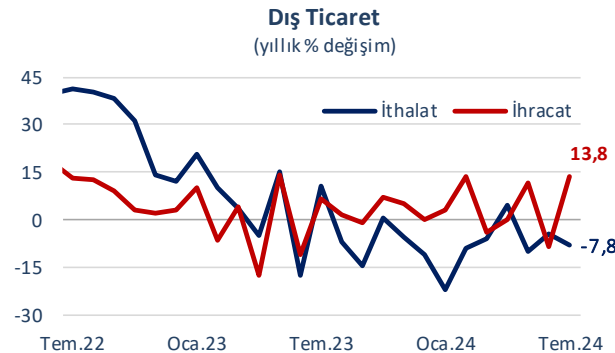
Öncü Göstergeler

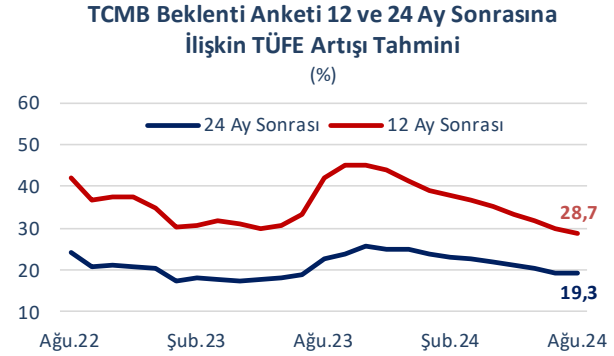
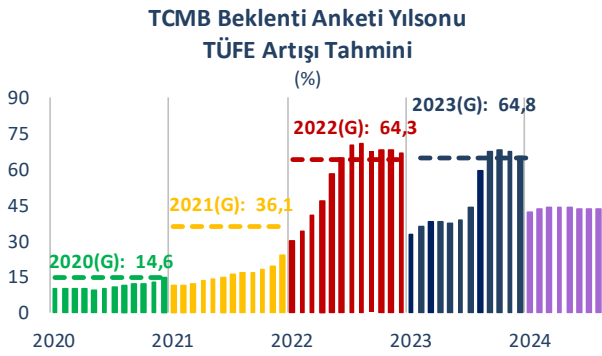
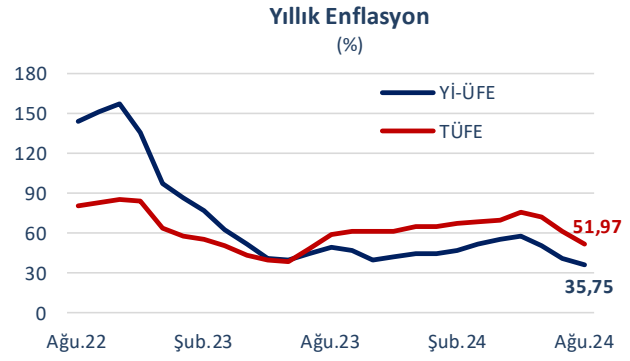
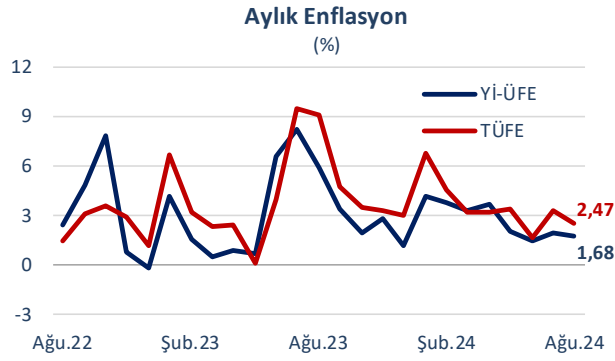
İşgücü Piyasaları

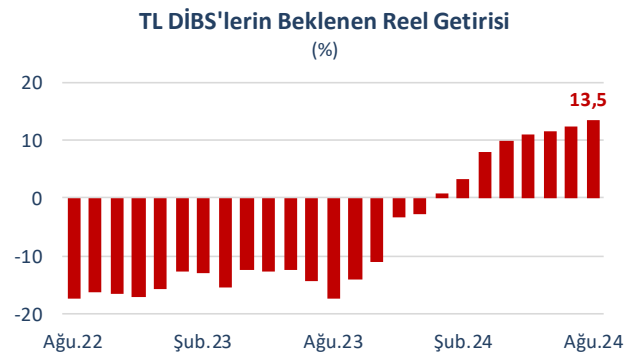
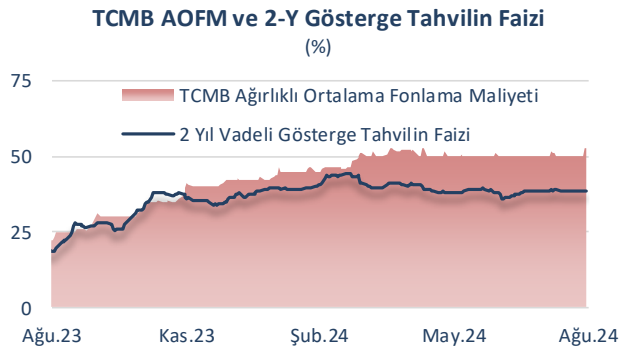
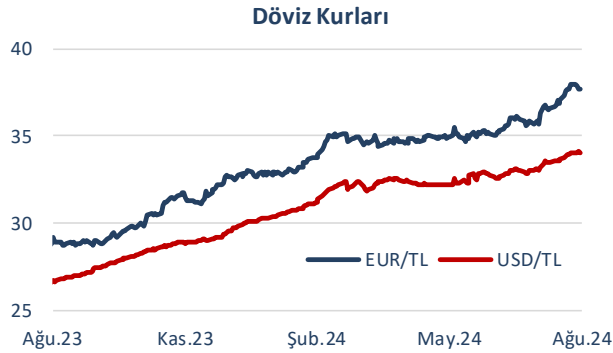
Dış Ticaret ve Ödemeler Dengesi

Enflasyon Göstergeleri

Döviz ve Tahvil Piyasaları

Türkiye Ekonomisi - Makroekonomik Göstergeler

Büyüme	2019	2020	2021	2022	2023	Ç4-23	Ç1-24	Ç2-24
GSYH (milyar USD)	760	717	808	906	1.130	308	287	308
GSYH (milyar TL)	4.318	5.049	7.256	15.012	26.546	8.528	8.858	9.950
Büyüme Oranı (%)	0,8	1,9	11,4	5,5	5,1	4,6	5,3	2,5
Enflasyon (%)						Haz.24	Tem.24	Ağu.24
TÜFE (yıllık)	11,84	14,60	36,08	64,27	64,77	71,60	61,78	51,97
Yurt İçi ÜFE (yıllık)	7,36	25,15	79,89	97,72	44,22	50,09	41,37	35,75
Mevsimsellikten Arındırılmış İşgücü Piyasası Verileri						Nis.24	May.24	Haz.24
İşsizlik Oranı (%)	13,4	12,6	11,0	10,3	8,8	8,7	8,5	9,2
İşgücüne Katılım Oranı (%)	52,6	49,1	52,6	53,7	53,6	54,2	54,6	54,4
Döviz Kurları						Haz.24	Tem.24	Ağu.24
TÜFE Bazlı Reel Efektif Döviz Kuru	76,0	61,9	47,6	54,9	55,4	62,09	62,97	62,34
USD/TL	5,95	7,43	13,28	18,72	29,53	32,78	33,11	34,07
EUR/TL	6,68	9,09	15,10	19,98	32,62	35,14	35,83	37,71
Döviz Sepeti (0,5*EUR+0,5*USD)	6,32	8,26	14,19	19,35	31,08	33,96	34,47	35,89
Dış Ticaret Dengesi ⁽¹⁾ (milyar USD)						May.24	Haz.24	Tem.24
İhracat	180,8	169,6	225,2	254,2	255,63	260,5	258,7	261,5
İthalat	210,3	219,5	271,4	363,7	361,97	347,5	346,4	343,9
Dış Ticaret Dengesi	-29,5	-49,9	-46,2	-109,5	-106,3	-87,1	-87,7	-82,4
Karşılama Oranı (%)	86,0	77,3	83,0	69,9	70,6	74,9	74,7	76,0
Ödemeler Dengesi ⁽¹⁾ (milyar USD)						Nis.24	May.24	Haz.24
Cari İşlemler Dengesi	15,0	-31,1	-6,4	-45,8	-45,0	-31,2	-24,5	-24,8
Finans Hesabı	-1,0	-7,3	-28,7	-35,2	-52,6	-51,6	-31,0	-37,5
Doğrudan Yatırımlar (net)	-6,5	-4,4	-6,4	-8,7	-4,7	-3,8	-4,1	-4,4
Portföy Yatırımları (net)	2,8	9,6	-0,8	13,7	-8,3	-15,9	-22,9	-21,7
Diğer Yatırımlar (net)	2,7	-12,5	-21,5	-40,2	-39,5	-25,9	-32,2	-29,7
Rezerv Varlıklar (net)	6,3	-31,9	23,3	12,3	-2,0	-6,0	28,2	18,2
Net Hata ve Noksan	-9,7	-8,1	1,1	22,9	-9,4	-20,2	-6,4	-12,5
Cari İşlemler Açığı/GSYH (%)	2,0	-4,3	-0,8	-5,1	-4,0	-	-	-
Bütçe Gerçekleşmeleri ⁽²⁾⁽³⁾ (milyar TL)						May.24	Haz.24	Tem.24
Harcamalar	1.000,0	1.203,7	1.603,5	2.942,7	6.588,0	3.712,1	4.578,5	5.406,3
Faiz Harcamaları	99,9	134,0	180,9	310,9	674,6	475,1	574,4	667,0
Faiz Dışı Harcamalar	900,1	1.069,8	1.422,7	2.631,8	5.913,4	3.236,9	4.004,1	4.739,3
Gelirler	875,3	1.028,4	1.402,0	2.800,1	5.207,6	3.240,1	3.831,4	4.562,3
Vergi Gelirleri	673,9	833,3	1.165,0	2.353,4	4.501,1	2.730,2	3.213,4	3.825,1
Bütçe Dengesi	-124,7	-175,3	-201,5	-142,7	-1.380,4	-471,9	-747,2	-844,0
Faiz Dışı Denge	-24,8	-41,3	-20,7	168,2	-705,8	3,2	-172,8	-177,0
Bütçe Dengesi/GSYH (%)	-2,9	-3,5	-2,8	-1,0	-5,2	-	-	-
Merkezi Yönetim Toplam Borç Stoku (milyar TL)						May.24	Haz.24	Tem.24
İç Borç Stoku	755,1	1.060,4	1.321,2	1.905,3	3.209,3	3.712,7	3.891,7	4.017,6
Dış Borç Stoku	574,0	752,5	1.426,5	2.127,9	3.513,2	3.929,9	3.992,8	4.088,4
Toplam Borç Stoku	1.329,1	1.812,8	2.747,7	4.033,2	6.722,5	7.642,6	7.884,5	8.106,0

(1) 12 aylık kümülatif

(2) Yılbaşından itibaren kümülatif

(3) Veriler Merkezi Yönetim Bütçesi'ne göre.

Türkiye Ekonomisi - Bankacılık Genel Görünümü

BDDK Tarafından Açıklanan Aylık Bülten Verilerine Göre Bankacılık Sektörü

(milyar TL)	2019	2020	2021	2022	2023	Haz.24	Tem.24	Değişim ⁽¹⁾
AKTİF TOPLAMI	4.491	6.106	9.215	14.347	23.550	28.056	28.551	21,2
Krediler	2.656	3.576	4.901	7.581	11.677	13.852	14.134	21,0
TP Krediler	1.642	2.353	2.832	5.110	7.894	8.918	9.009	14,1
Pay (%)	61,8	65,8	57,8	67,4	67,6	64,4	63,7	-
YP Krediler	1.015	1.224	2.069	2.471	3.783	4.934	5.125	35,5
Pay (%)	38,2	34,2	42,2	32,6	32,4	35,6	36,3	-
Takipteki Alacaklar (brüt)	150,8	152,6	160,1	163,4	191,9	216,6	243,8	27,1
Takipteki Alacaklar Oranı (%)	5,3	4,1	3,2	2,1	1,6	1,5	1,7	-
Menkul Değerler	660	1.022	1.476	2.370	3.970	4.588	4.691	18,2
PASİF TOPLAMI	4.491	6.106	9.215	14.344	23.550	28.056	28.551	21,2
Mevduat	2.567	3.455	5.303	8.862	14.852	16.466	16.942	14,1
TP Mevduat	1.259	1.546	1.880	4.779	8.897	10.336	10.694	20,2
Pay (%)	49,0	44,7	35,5	53,9	59,9	62,8	63,1	-
YP Mevduat	1.308	1.909	3.423	4.083	5.955	6.130	6.248	4,9
Pay (%)	51,0	55,3	64,5	46,1	40,1	37,2	36,9	-
İhraç Edilen Menkul Kıymetler	194	224	310	325	584	797	805	37,8
Bankalara Borçlar	533	658	1.048	1.432	2.384	3.042	3.095	29,8
Repodan Sağlanan Fonlar	154	255	587	540	723	1.725	1.515	109,5
ÖZKAYNAKLAR TOPLAMI	492	600	714	1.406	2.153	2.466	2.517	16,9
Net Dönem Kârı/Zararı	49,0	58,5	93,0	431,6	620,5	314,0	348,7	-43,8
RASYOLAR (%)								
Krediler/GSYH	61,5	70,9	68,0	50,5	44,0			
Krediler/Aktifler	59,1	58,6	53,2	52,8	49,6	49,4	49,5	-
Menkul Kıymet/Aktifler	14,7	16,7	16,0	16,5	16,9	16,4	16,4	-
Mevduat/Pasifler	57,2	56,6	57,5	61,8	63,1	58,7	59,3	-
Krediler/Mevduat	103,5	103,5	92,4	85,5	78,6	84,1	83,4	-
Sermaye Yeterliliği	18,4	18,7	18,4	19,5	19,1	17,1	17,0	-

(1) Yılsonuna göre % değişim

Kaynak: BDDK, TÜİK

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.**YASAL UYARI**

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmaksuretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.